واکنش

کره‌شمالی: تحریم‌های نفتی شورای امنیت یعنی اعلان جنگ

چین و روسیه می‌گویند قطعنامه تحریم‌های نفتی شورای امنیت علیه پیونگ‌یانگ را چکش‌کاری و تعدیل کرده‌اند ولی کره‌شمالی گفته که تحریم‌های نفتی جدید شورای امنیت علیه خود را اعلان جنگ تلقی می‌کند و قدرت بازدارنده اتمی خود را برای ریشه‌کن کردن تهدیدات اتمی و خصومت‌های امریکا تقویت خواهد کرد.

وزارت امور خارجه کره‌شمالی دیروز در بیانیه‌ای که خبرگزاری رسمی کره‌شمالی آن را منتشر کرده، گفته که تحریم‌های تازه به معنی محاصره کامل اقتصادی این کشور است. پیونگ‌یانگ می‌گوید: «امریکا از قدرت اتمی کره‌شمالی ترسیده است و دیوانه‌وار به دنبال این است که سرسختانه‌ترین تحریم‌ها و فشار را به کره‌شمالی وارد کند.» شورای امنیت سازمان ملل متحد جمعه شب در واکنش به آزمایش موشکی ماه گذشته کره‌شمالی، تحریم‌ها علیه پیونگ‌یانگ را تشدید کرد که در آن، از جمله بخش عمده صادرات فرآورده‌های نفتی به کره‌شمالی ممنوع شده است. دولت‌های عضو شورای امنیت از جمله چین، بزرگ‌ترین شریک تجاری کره‌شمالی و همچنین روسیه به این قطعنامه که امریکا پیش‌نویس آن را تهیه کرده بود، رأی مثبت دادند. به موجب این قطعنامه، کره‌شمالی هر سال فقط اجازه دارد حدود ۴ میلیون بشکه نفت خام و حداکثر ۵۰۰ هزار بشکه فرآورده نفتی مانند بنزین و گازوئیل وارد کند. این دهمین قطعنامه تحریمی شورای امنیت علیه کره‌شمالی است که به خاطر آزمایش موشکی روز ۲۹ نوامبر این کشور وضع شده است. وزارت خارجه کره‌شمالی گفته که امریکا نباید حتی یک ثانیه تمامیت کره‌شمالی را فراموش کند، کشوری که به سرعت به عنوان حکومتی استراتژیک با قابلیت تهدید اتمی علیه امریکا ظهور کرد. پیونگ‌یانگ می‌گوید: «آن کشورهایی که دست‌شان را به نفع این قطعنامه تحریم‌ها بالا بردند همگی باید مسئول کامل تبعاتی باشند که بابت این قطعنامه به وجود خواهد آمد و ما تا همیشه اطمینان حاصل خواهیم کرد که آنها تاوان سنگین کاری را که انجام داده‌اند، پس دهند.» لحن این بخش از بیانیه کره شمالی، علاوه بر امریکا، متوجه چین و روسیه است در حالی که وزارت خارجه چین گفته که قطعنامه تحریمی جدید بر لزوم راه‌حل صلح‌آمیز برای کره‌شمالی از طریق مذاکرات تأکید کرده و اینکه همه طرف‌ها باید اقداماتی را برای کاهش تنش‌ها اتخاذ کنند. روزنامه گلوبال تایمز چین سعی کرده رأی مثبت چین و روسیه را برای کره‌ای‌ها توضیح دهد و نوشته است: «فرق میان قطعنامه جدید و پیش‌نویسی که امریکا در ابتدا پیشنهاد کرد این است که این قطعنامه جدید بازتاب اراده چین و روسیه برای جلوگیری از جنگ و آشوب در شبه‌جزیره کره بوده است. اگر قطعنامه پیشنهادی امریکا پذیرفته می‌شد در آن صورت باید منتظر جنگ می‌بودیم.» وزارت خارجه کره‌جنوبی دیروز با انتشار بیانیه‌ای، ضمن اشاره به مذاکرات خود با کره جنوبی گفته که مقام‌های دو کشور باز هم تأکید کردند فشارها و تحریم‌ها بر کره‌شمالی بیشتر شود تا این کشور برنامه هسته‌ای نظامی‌اش را رها کند.

■ پیونگ‌یانگ به دنبال انقلاب علیه عناصر «غیرسوسیالیست»

رهبر کره‌شمالی در بحبوحه افزایش تنش‌های بین‌المللی ناشی از برنامه‌های اتمی و موشکی کشورش، خواستار حذف و ریشه‌کنی عناصر غیرسوسیالیست از جامعه شد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری یونهاپ، این درخواست از سوی کیم جونگ اون، رهبر کره‌شمالی در حالی مطرح شده که وی به دنبال تشدید نظم ایدئولوژیک حاکم بر کشورش در بحبوحه افزایش تحریم‌های بین‌المللی علیه کره‌شمالی است. وی در کنفرانس رهبران اصلی حزب حاکم کارگر کره‌شمالی، سازمان‌های مختلف در کشور را مسئول حذف و ریشه کنی عناصر «غیر سوسیالیست» با استفاده از یک «انقلاب تهاجمی» کرده است. خبرگزاری رسمی کره‌شمالی در گزارش خود در این باره آورده است: کیم جونگ اون گفته که این انقلاب تهاجمی باید در تمامی بخش‌های حزب صورت گیرد. این گردهمایی که در بحبوحه افزایش تنش‌ها بر سر برنامه‌های اتمی و موشکی کره‌شمالی صورت گرفت، روز شنبه و پس از سه روز پایان یافت. کیم جونگ اون گفت: زمانی که فرهنگ و هنر سوسیالیست ما بر فرهنگ فاسد واگرایی بورژوایی چیره شود، این امر امکان‌پذیر می‌شود که مردم نه تنها در مقابل فرهنگ دشمن حفظ می‌شوند، بلکه از مسموم شدن فرهنگ و ایدئولوژی با امپریالیسم جلوگیری به عمل می‌آید.

رویکرد

تلاش عبری – عربی برای انحراف افکار عمومی از قدس به سمت ایران

با افزایش اعتراضات جهانی علیه تصمیم رئیس جمهور امریکا در به رسمیت شناختن قدس به عنوان پایتخت اسرائیل، مقامات رژیم صهیونیستی قصد دارند با مطرح کردن ادعاهای مختلف علیه ایران، افکار عمومی را از مسئله فلسطین منحرف کنند و ایران را تهدید اصلی نشان دهند. نخست‌وزیر اسرائیل مدعی شد ریشه نزاع در خاورمیانه ایران است. وزیر خارجه امارات هم مدعی شد ایران به دنبال بهره‌برداری از موضوع قدس به نفع منافع خود است.

پس از تصویب قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل در رد تصمیم دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا، تلاش‌های منطقه‌ای برای انحراف افکار عمومی از توجه به مسئله قدس افزایش یافته است. در پی افزایش اعتراضات جهانی علیه اشغالگری قدس، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل بار دیگر ادعاهای خود علیه ایران را تکرار کرد. به گزارش «عرب ۴۸»، نتانیاهو روز یک‌شنبه در سخنانی گفت: «محمود عباس رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین تصمیم گرفته از روند سیاسی عقب‌نشینی کند و پیشنهادی که امریکا (برای صلح فلسطینی-اسرائیلی) به وی عرضه خواهد کرد برایش مهم نیست». نتانیاهو مدعی شد: «طرفی که خواهان حل نزاع نیست، فلسطینی‌ها هستند نه اسرائیل.» وی در ادامه ادعاهای خود گفت: «ریشه نزاع خاورمیانه در ایران و تروریسمی که ایران آن را ترویج می‌کند، نهفته است نه در اسرائیل. هر کسی حقایق را می‌بیند نمی‌تواند این را منکر شود. ایالات متحده امریکا موضوع بسیار مهمی را مطرح کرد و آن این بود که ریشه نزاع در خاورمیانه در اسرائیل نیست بلکه در ایران است.» نتانیاهو سعی دارد با تهدید خواندن ایران برای صلح و امنیت منطقه، از حجم اعتراضات جهانی علیه اسرائیل بکاهد. ادعای نتانیاهو پس از آن انجام شد که تلاش امریکا و اسرائیل برای عقیم گذاشتن قطعنامه سازمان ملل علیه اشغالگری قدس، با شکست مواجه شد. از سوی دیگر، امانوئل دوپوی، رئیس مؤسسه آینده‌نگری و امنیت اروپا در گفت‌وگو با خبرگزاری اسپوتنیک پیرامون تصمیم رئیس جمهور امریکا در به رسمیت شناختن قدس به عنوان پایتخت اسرائیل گفت: «هدف اصلی این تصمیم ایجاد جبهه‌ای واحد از سعودی‌ها، امریکایی‌ها و اسرائیلی‌ها برای محدود کردن ایران و مهار آن است». ترامپ در سند راهبرد امنیتی جدید امریکا، از ایران به عنوان تهدید اصلی برای منافع امریکا یاد کرده است و مدعی شده است که برای خنثی‌سازی نفوذ ایران با شرکای منطقه‌ای واشنگتن همکاری خواهد کرد.

■ همسویی امارات با اسرائیل

همزمان با ادعاهای ضد ایرانی نتانیاهو، امارات هم که در مسئله قدس با اسرائیل همسو است، ادعاهای قبلی خود علیه ایران را تکرار کرد. انور قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات در ادامه مواضع خصمانه خود ضد ایران مدعی شد که ایران به دنبال بهره‌برداری از موضوع قدس به نفع منافع خود است. به گزارش خبرگزاری مهر، انور قرقاش در صفحه توئیتر خود مدعی شد: «رویکرد سیاسی کنونی ایران حول سه محور است؛ نخست دفاع از برنامه موشکی‌اش پس از اینکه آشکار شد که غیر دفاعی است. دوم، توجیه حضور نظامی در سوریه و سوم تلاش برای فراهم آوردن پوشش سیاسی برای حوثی‌ها در یمن.» قرقاش ادعا کرد: «ایران به دنبال بهره‌برداری از قدس به نفع منافع خود است اما سیاست خشونت و تخریب در جهان عرب مانع از آن می‌شود. بحث پیروزی منطقه‌ای ایران نیز برعکس است زیرا سیطره مبتنی بر خشونت و سلاح فاقد مشروعیت است و این موضوع تهران را از ماجراجویی‌های توسعه‌طلبانه عربی نگران می‌کند.»

امریکا برای اروپا سناریوی جنگ نوشت

فرمانده تفنگداران امریکایی در اروپا: وقوع یک جنگ تمام عیار را برای آینده پیش‌بینی می‌کنم

تفنگداران امریکایی در حال گشت‌زنی در مرزهای نروژ

گزارش یک

تنش روسیه با امریکا و اروپا در دو جبهه

اوکراین و اروپای شمالی چنان در حال افزایش است که فرمانده تفنگداران دریایی امریکا از وقوع یک جنگ تمام‌عیار در آینده و لزوم آمادگی سربازان امریکایی برای این جنگ سخن می‌گوید.

به گزارش «جوان» شطرنج میان سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) به رهبری امریکا در یک طرف و روسیه در طرف دیگر نشان از عمق یافتن تنش‌ها در دو جبهه رویارویی میان این قدرت‌ها دارد. از سویی امریکا با فروش تسلیحات پیشرفته امیدوار است موازنه قوا را در صحنه داخلی اوکراین به ضرر جدایی‌طلبان مورد حمایت روسیه برگرداند و از سوی دیگر روس‌ها به جای اینکه مانند اواخر دوران جنگ سرد تا حدود دو دهه بعد از آن عموماً به اقدامات دفاعی در برابر پیشروی ناتو در حاشیه مرزهای خود در اروپای شرقی متکی بودند مدتی است که دور زدن ناتو و باز کردن جبهه‌ای در اروپای شمالی و شمال اقیانوس آرام را هدف‌گیری کرده‌اند. در همین رابطه گزارش‌هایی از افزایش تعداد زیردریایی‌های روسیه در منطقه شمال اقیانوس اطلس به ویژه در ناحیه‌ای که کابل‌های انتقال دیتا میان دو قاره امریکا و اروپا منتشر می‌شود که چنان امریکا و ناتو را نگران کرده است که یکی از فرماندهان عالی‌رتبه تفنگداران دریایی امریکا را به اتخاذ لحنی تهدیدآمیز وادار کرده است. رابرت نلر در جمع تفنگداران امریکایی مستقر در نروژ گفت وقوع یک جنگ تمام عیار در آینده را پیش‌بینی می‌کند. نلر به تفنگداران دریایی مستقر در نروژ گفت: «امیدوارم اشتباه کنم، اما جنگی را پیش رو داریم. شما با حضورتان در اینجا، در یک جنگ سیاسی و اطلاعاتی هستید.» او تأکید کرد تفنگداران باید به طور شبانه‌روزی برای یک جنگ آماده باشند. دکتر آنتونی مونتیرو (تحلیلگر) روز جمعه در این‌باره به اسپوتنیک گفت گذشته از اینکه جنگی رخ می‌دهد یا نه، اظهارات این فرمانده درباره احتمال وقوع جنگ با روسیه تأییدی بر این گفته امریکایی‌ها است که همیشه گفته‌اند: «ما با روسیه در جنگ سرد هستیم. مونتیرو در این مورد گفت: «این جنگ سرد از جنگ سرد اول خطرناک‌تر است زیرا هیچ ساختار قانونی یا پیمانی بین امریکا و روسیه وجود ندارد که از وقوع اشتباهی که به یک جنگ جهانی منجر شود، جلوگیری کند.» این تحلیلگر همچنین افزود: «امریکا سلاح‌های هسته‌ای خود را به اروپای شرقی در لهستان و رومانی انتقال داده است. سلاح‌های امریکا تاکنون به این اندازه (به روسیه) نزدیک نبوده‌اند.»

استقرار ۳۳۰ تفنگدار امریکایی در خاک نروژ از ماه ژانویه آغاز شد. مسکو در آن زمان اعلام کرد این تصمیم امریکا برخلاف سیاست نروژ درباره استقرار پایگاه‌های نظامی خارجی است. «ماریا زاخاروا» سخنگوی وزارت خارجه روسیه، در اکتبر ۲۰۱۶ که استقرار این نیروها اعلام شد، گفت: «ما معتقدیم که این تصمیم امریکا با سیاست نروژ برای مستقر نکردن پایگاه‌های نظامی خارجی در زمان صلح در خاک این کشور تناقض دارد.» از دیدگاه زاخاروا این اقدام به تأمین و حفظ ثبات و امنیت در اروپای شمالی کمکی نمی‌کند.

نگرانی از فعالیت‌های روسیه تنها مختص امریکا نیست و بال اروپایی این سازمان هم درباره آن زبان به هشدار باز کرده است. «ینتس استولتنبرگ» دبیر کل سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) درباره توانایی زیردریایی روسی هشدار داد. وی در این مورد به روزنامه آلمانی «فرانکفورتر آلگماینه» گفت که فعالیت زیردریایی‌های روسی به بالاترین میزان پس از جنگ سرد تاکنون رسیده است و این در شرایطی است که ائتلاف ناتو هم برخی از توانایی‌های خود را از دست داده است. استولتنبرگ در این مورد گفت: روسیه سرمایه‌گذاری گسترده‌ای در نیروی دریایی خود داشته است و سهم زیردریایی‌ها در این مورد قابل توجه است. روسیه از سال ۲۰۱۴، ۱۳ فروند زیردریایی دیگر به ناوگان نیروی دریایی خود اضافه کرده است. دبیر کل ناتو گفت که این زیردریایی‌ها می‌توانند تهدیدی راهبردی و خطری برای ارتباط میان امریکای شمالی و اروپا محسوب شوند. استولتنبرگ افزود: «ما هم پیمانان فراآتلانتیک هستیم و باید به این دلیل بتوانیم در زمینه انتقال نیروها و تجهیزات در منطقه آتلانتیک اقدام کنیم. در همین راستا به راه آبی باز و امن نیاز داریم.» ناتو قصد دارد در همین راستا فرماندهی جدیدی را ایجاد کند. قرار است جزئیاتی در زمینه محل و دیگر ویژگی‌های آن سال آینده مشخص شود.

■ سلاح امریکا در اوکراین و هشدار روسیه

دولت ترامپ قصد دارد به اوکراین کمک کند تا «ظرفیت دفاعی» خود را بهبود بخشد. بسته تسلیحاتی ارسالی به اوکراین شامل ۲۱۰ موشک ضدتانک است که قیمت آنها ۴۷ میلیون دلار (نزدیک ۴۰ میلیون یورو) ارزیابی می‌شود. احتمال می‌رود که این بسته حاوی سیستم بسیار پیشرفته جاولین (Javelin) نیز باشد. دولت اوکراین از تصمیم اخیر امریکا با شادی استقبال کرد و آن را پاسخی مثبت به تقاضاهای مکرر دولت اوکراین برای دریافت سلاح‌های دفاعی پیشرفته دانست. والری چالی، سفیر اوکراین در ایالات متحده، از اینکه امریکا «سرانجام» سیاست خود را تغییر داده، ابراز خرسندی کرد. او در صفحه فیس‌بوک خود نوشت که به مدد تجهیزات مدرن اوکراین می‌تواند با «نیروهای متجاسر» مقابله کند. این اقدام امریکا در حالی صورت می‌گیرد که آتش‌بس جدیدی از بامداد روز شنبه میان جدایی‌طلبان هوادار روسیه و نظام کی‌یف برقرار شده است. روسیه مسلح کردن اوکراین به سامانه‌های دفاع هوایی پیشرفته توسط امریکا را محکوم کرد و هشدار داد که این اقدام ممکن است به راه افتادن حمام خون بینجامد. والنتینا ماتوینکو، رئیس شورای فدراسیون روسیه، تصمیم امریکا مبنی بر فروش اسلحه پیشرفته به اوکراین را «یک خطای بزرگ» دانست. خانم ماتوینکو به خبرگزاری تاس گفت که با ورود امریکا به بحران اوکراین، این درگیری پیچیده‌تر می‌شود. سایر دیپلمات‌های روس نیز از تصمیم تازه امریکا انتقاد کردند. سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه از احتمال فروش اسلحه به اوکراین به شدت انتقاد کرد. او گفت که ایالات متحده با این اقدام به کشتار و خونریزی در اوکراین دامن می‌زند.

سناتور الکسی پوشکوف نیز گفت که ارسال تجهیزات نظامی به اوکراین، در این کشور تنها باعث تقویت کسانی می‌شود که به دنبال «راه‌حل نظامی» هستند. در بحران اوکراین روسیه از جدایی‌طلبان شرق اوکراین که از سال ۲۰۱۴ با دولت مرکزی در نبرد هستند حمایت می‌کند. این بحران در اوج خود به مرحله‌ای رسید که روس‌ها رأساً وارد درگیری‌ها شدند و منطقه کریمه از اوکراین منفک شد و بعد از ۶۰ سال دوباره آن را به خاک خود منضم کردند که به واکنش تحریمی امریکا و اروپا علیه مسکو انجامید.

چالش

اردن در فکر خروج از یمن

منابع دیپلماتیک می‌گویند اردن در حال بررسی خروج از ائتلاف سعودی علیه یمن به خاطر خلف وعده‌های عربستان و امارات از کمک‌های مالی به اردن است.

به گزارش فارس، یک منبع دیپلماتیک عربی به المراسلنت گفته که اردن در حال بازنگری در ائتلاف خود با عربستان در منطقه از جمله ائتلاف علیه یمن است. به گفته او، اردن به دلیل جلب رضایت سعودی‌ها و اماراتی‌ها برای ارائه کمک‌های مالی به اردن و پشتیبانی از اقتصاد آن، وارد عرصه خصومت علیه همسایه خود سوریه شد اما عربستان و امارات کمترین حمایتی از اردن به عمل نیاوردند. به گفته این منبع، با وجود اینکه اردن به دلیل مشارکت در جنگ علیه یمن خسارت‌های نظامی متحمل شد و یکی از هواپیماهای جنگی آن از نوع اف ۱۶ در این جنگ سقوط کرد اما هیچ غرامتی از عربستان و امارات دریافت نکرده است و رهبران اردن به این نتیجه رسیده‌اند که ورود اردن به جنگ فقط بدنامی برای این کشور به بار آورده و تأثیرات منفی بر اقتصاد این کشور داشته است و یمنی‌ها حتی برای معالجه نیز به اردن سفر نمی‌کنند. این منبع پیش‌بینی کرد که اردن مشارکت خود در ائتلاف سعودی علیه یمن را به طور ناگهانی اعلام کند و تغییر سیاست‌های خود در سوریه و عراق را آغاز نماید. اردن همچنین اخیراً در بیانیه‌ای که به مناسبت شلیک موشک یمنی به کاخ الیمامه در ریاض صادر شد، خواستار راه‌حل سیاسی در یمن شده بود که این مسئله به مذاق سعودی‌ها خوش نیامد و برخی وابستگان به خاندان سعودی شروع به هجمه و انتقاد از اردن کرده و بیانیه آن را غیربی‌طرفانه خواندند. ارتش یمن و کمیته‌های مردمی وابسته به انصارالله طی هزار روز جنگ ائتلاف سعودی علیه یمن، خسارت‌های سنگین اقتصادی و نظامی به عربستان وارد کرده‌اند. شبکه المسیره در بررسی صدمات وارده به ائتلاف عربستان به انهدام و از کار افتادن بیش از هزار و ۲۰۰ تانک و خودروی زرهی، سقوط ۱۲ آپاچی و پنج جنگنده اف ۱۵ و اف ۱۶ و بیش از ۲۰ پهپاد جاسوسی، هدف قرار گرفتن ۱۰ کشتی جنگی و چندین قایق جنگی اشاره کرده است.

ترامپ با هدف به چالش کشیدن حاکمیت سوریه انجام داد

شارژ ۴۰۰ میلیونی کردهای سوریه با دلارهای امریکایی

گزارش ۲

دولت امریکا تسلیحات جدیدی را برای کردهای سوریه ارسال کرده، این برخلاف تعهد ترامپ به اردوغان بوده و نشان می‌دهد واشنگتن درصدد است تجزیه دوفاکتوی سوریه را رقم بزند، هرچند بعضی مقامات سابق امریکایی می‌گویند این سیاست کاخ سفید باعث خواهد شد واشنگتن در میان‌مدت و بلندمدت در سوریه منزوی شود.

به گزارش «جوان»، رسانه‌های ترکیه خبر دادند «دونالد ترامپ» رئیس جمهور امریکا طرح ارائه ۳۹۳ میلیون دلار کمک مالی و تسلیحاتی به نیروهای عمدتاً کرد فعال در شمال سوریه را تأیید کرده است. به نوشته روزنامه «حریت»، ترامپ این طرح را روز ۱۲ دسامبر یعنی ۱۸ روز پس از مکالمه تلفنی با اردوغان و قول دادن به رئیس جمهور ترکیه، امضا کرده است. اردوغان پس از مکالمه تلفنی با ترامپ گفته بود: «وی به صراحت به ژنرال‌های خود دستور داد که دیگر به یگان‌های مدافع خلق (YPG) کمک نکنند.»

در طول دو سال گذشته روابط ترکیه و امریکا در مناطق شمالی سوریه در رابطه با کردها وارد چالش‌های جدی شده است. ترکیه یگان‌های مدافع خلق را شاخه سوری «حزب کارگران کردستان» پ.ک.ک و در نتیجه تروریستی می‌داند. اما امریکایی‌ها پس از اینکه سرمایه‌گذاری‌های سنگین‌شان برای ایجاد گروهی مسلح از اعراب و ترکمن‌ها در قالب «ارتش آزاد» شکست خورد، کردها را به عنوان نیروهای قابل اعتماد روی زمین پیدا کردند که می‌توانند سیاست‌های واشنگتن را در سوریه به پیش ببرند. امریکایی‌ها تلاش کردند با تغییر نام «یگان‌های مدافع خلق» به «نیروهای دموکراتیک سوریه» از نگرانی‌های ترکیه بکاهند اما آنکارا هرگونه توسعه قدرت‌ها کردها در امتداد مرزهای جنوبی خود را تهدید علیه امنیت ملی ترکیه می‌داند. هر قدر امریکایی‌ها به کردها در شمال سوریه نزدیک می‌شدند، آنکارا بیشتر از واشنگتن فاصله گرفته و سیاست‌های خود را به مسکو و تهران نزدیک کرده است. از طرف دیگر نزدیک شدن کردها به امریکایی‌ها باعث شده دمشق نیز بیش از پیش به سمت آنکارا متمایل شود. طی چند روز گذشته مقامات سوری بارها تأکید کرده‌اند که نیروهای امریکایی حاضر در شمال سوریه بدون رضایت دولت مرکزی حضور دارند و در نتیجه غیرقانونی و اشغالگر هستند و هر کسی که با آنها همکاری کند، «خائن» است. ناظران معتقدند سرنوشت رفراندوم کردستان عراق، عملکرد امریکایی‌ها و عزم دمشق و متحدان‌شان برای اعاده حاکمیت مرکزی بر سرتاسر سوریه باعث شده کردها و واشنگتن با گزینه‌های بسیاری محدودی مواجه باشند. ارون لوند، کارشناس سوریه در مؤسسه کارنگی می‌نویسد: «منطق جنگ سوریه پس از گذشت شش سال به گونه‌ای شکل گرفته که همه راه‌ها به دمشق ختم می‌شود و در نتیجه کردها گزینه‌ای ندارند جز اینکه با دولت سوریه وارد مذاکره شوند. در همین حال رسانه‌های سوری گزارش دادند که اخیراً مذاکراتی بین نمایندگان دو طرف برقرار شده که ظاهراً با موفقیت همراه نبوده است. کردها خواستار نوعی حکومت فدرال هستند که در مناطق تحت کنترل خود نوعی خودمختاری داشته باشند اما از نظر دمشق این مسئله به معنی نقض حاکمیت مرکزی سوریه است که می‌تواند به تجزیه این کشور منجر شود. نه تنها ترکیه، ایران و سوریه بلکه روسیه نیز مواضع صریح و تندی درباره ادامه حضور نیروهای امریکایی در شمال شرقی سوریه اتخاذ کرده‌اند. طی چند هفته اخیر مقامات روسی بارها اعلام کرده‌اند که داعش در سوریه از بین رفته و بنابرین امریکایی‌ها باید آن کشور را ترک کنند. برای خیلی از ناظران، شرایط سخت امریکا در شمال شرقی سوریه برای رسیدن به اهداف خود از دو سال قبل، با توجه به دشمنی دیرینه کردها و ترکیه قابل پیش‌بینی بود و در همین حال بعضی مقامات سابق امریکایی معتقدند این مسئله باعث خواهد شد سیاست‌های امریکا بیش از پیش در سوریه با بن‌بست مواجه شود. رابرت فورد، سفیر سابق امریکا در سوریه که خود یکی از مهم‌ترین حامیان گروه‌های مسلح محسوب می‌شود با اشاره مواضع اخیر روس‌ها در صفحه توئیتر خود نوشت: «ما در میان‌مدت و بلندمدت در سوریه منزوی خواهیم شد.»

نگاه

دکتر سید رضا میرطاهر

امریکا در «خارج نزدیک روسیه» تحریک تنش می‌کند

هرچند بحران شرق اوکراین از آوریل ۲۰۱۴ با حمله نیروهای اوکراینی به مخالفان روس‌گرا در دو استان لوهانسک و دونتسک آغاز شد، اما درگیری‌ها بین طرفین که بیش از ۱۰ هزار کشته بر جای نهاد، مدت‌هاست که با توجه به برقراری آتش‌بس در چارچوب توافقنامه مینسک و نیز بروز بن‌بست در جنگ و عدم توانایی هیچ یک از دو طرف برای کسب پیروزی قاطع با کاهش قابل توجهی همراه بوده است. با این حال امریکا در دوره ترامپ تلاش کرده توازن نظامی کنونی در شرق اوکراین را از طریق اعطای کمک‌های نظامی و تسلیحاتی بر هم زده و ضمن ایجاد روابط نزدیک با دولت کی‌یف، زمینه شکست روس‌گرایان شرق اوکراین و در نتیجه قطع نفوذ مسکو را در این کشور عملی سازد. در این چارچوب وزارت امور خارجه امریکا روز جمعه از تصمیم واشنگتن برای ارسال تجهیزات دفاعی پیشرفته به ویژه تسلیحات مرگبار به اوکراین خبر داد. وزارت امور خارجه امریکا ادعا کرد ماهیت این کمک‌ها دفاعی و این تصمیم بخشی از تلاش دولت این کشور برای کمک به اوکراین در دفاع از تمامیت ارضی این کشور است. اوکراین مدت‌هاست ضمن برقراری روابط نظامی گسترده با کشورهای غربی به‌ویژه امریکا و نیز سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) خواهان دریافت کمک‌های تسلیحاتی از آنها شده است. به ادعای کی‌یف، نیروهای نظامی اوکراین برای مقابله مؤثر با مخالفان روس‌گرای شرق اوکراین و نیز مقابله با تهدیدات روسیه علیه این کشور به این تسلیحات به‌ویژه تسلیحات مرگ‌آور (Lethal weapons) از جمله موشک‌های ضد تانک به شدت نیاز دارند. امریکا به عنوان سردمدار ناتو به این درخواست‌ها واکنش مثبت نشان داده و اقدامات متعددی را در این زمینه انجام داده است. از جمله شورای امنیت ملی امریکا در ۱۴ نوامبر تصمیم گرفت مجوز بسته کمکی ۴۷ میلیون دلاری به اوکراین شامل تسلیحات پیشرفته از جمله موشک‌های ضدتانک جاولین را به دونالد ترامپ، رئیس جمهوری امریکا بدهد. رئیس جمهور و کنگره باید این مسئله را تصویب کنند. البته واشنگتن تاکنون چند بسته کمک تسلیحاتی به اوکراین اختصاص داده است. همچنین در بودجه نظامی ۲۰۱۸ امریکا نیز برای اولین بار تخصیص بودجه ۵۰۰ میلیون دلاری برای اوکراین در نظر گرفته شده که در زمینه تقویت سیستم‌های راداری دفاع هوایی، تقویت نیروهای گارد ساحلی و امنیت دریایی این کشور هزینه خواهد شد. پوروشنکو در ژوئن ۲۰۱۷ هم در دیدار با ترامپ خواستار کمک‌های مالی و ارسال تسلیحات به اوکراین شده بود. جیمز ماتیس، وزیر دفاع امریکا نیز در اواخر اوت ۲۰۱۷ در دیدار با پوروشنکو با تأکید بر گسترش همکاری‌های نظامی با کی‌یف از برنامه تحویل ۱۷۵ میلیون دلار جنگ‌افزار رایگان به این کشور خبر داده بود. این اقدامات امریکا با واکنش منفی روسیه مواجه شده است. مقامات ارشد روسیه بارها تأکید کرده‌اند که تجهیز اوکراین به سلاح‌های مرگبار باعث گسترش ثبات در این کشور نمی‌شود. در عین حال اقدامات متعدد امریکا برای افزایش کمک‌های نظامی و تسلیحاتی به اوکراین در چارچوب افزایش نفوذ در این کشور مهم شرق اروپا و نیز به مثابه اقدامی برای کاهش نفوذ روسیه در حوزه خارج نزدیک این کشور محسوب می‌شود. با روی کار آمدن یک دولت غرب‌گرا در کی‌یف در سال ۲۰۱۴، مقامات جدید اوکراین خواهان ادغام در نهادهای غربی به‌ویژه ناتو و اتحادیه اروپا شده‌اند. اوکراین هم اکنون به عنوان یک متحد قابل اعتماد برای ناتو محسوب می‌شود. اما این روند با مخالفت آشکار مسکو به‌ویژه در بعد نظامی یعنی عضویت اوکراین در ناتو مواجه شده است. مسکو بارها هشدار داده که نه تنها عضویت اوکراین در ناتو، بلکه حتی اعلام وضعیت خاص برای این کشور یا ارائه برنامه برای عضویت، با واکنش شدید روسیه مواجه خواهد شد. روس‌ها استقرار ناتو در کشورهای حوزه خارج نزدیک خود به‌ویژه اوکراین را به مثابه عبور از خط قرمز و به خطر افتادن امنیت ملی روسیه تلقی می‌کنند. با این حال شواهد نشان می‌دهد واشنگتن به طور جدی خواهان گسترش روابط و افزایش حضور نظامی در اوکراین است. مسلماً ادامه این روند از سوی واشنگتن موجب افزایش هر چه بیشتر تنش‌ها بین امریکا و روسیه خواهد شد و واکنش‌های متقابل مسکو را به صورت افزایش کمک‌ها به مخالفان روس‌گرا برای ایجاد توازن نظامی با نیروهای اوکراینی و در نتیجه افزایش تنش‌ها و بروز درگیری‌های جدید در شرق اوکراین به دنبال خواهد داشت.

اخبار کوتاه

■ نگرانی تاجیکستان و روسیه از نفوذ داعش در افغانستان

رئیس جمهور تاجیکستان نگران حضور نیروهای داعش در مرزهای کشورش است. در حمله به مرزبانان تاجیکستان اخیراً یک سرهنگ تاجیک کشته شد. به دنبال این درگیری، تاجیکستان مرزهای خود را به مدت پنج روز به روی افغانستان بست. به گزارش دویچه‌وله، مقامات امنیتی روسیه هم درباره حضور داعش در مرزهای تاجیکستان هشدار می‌دهند. الکساندر بورتینکوف، رئیس سرویس امنیت فدرال روسیه (اف‌اس‌بی) می‌گوید افراد وابسته به گروه داعش پس از شکست در عراق و سوریه به صورت گروهی در حال اعزام به افغانستان هستند تا از آنجا به کشورهای آسیای مرکزی نفوذ کنند.

■ چین موتور مخصوص موشک‌های سبک آزمایش کرد

چین یک موتور موشک‌های سبک را با موفقیت آزمایش کرد که قرار است تا ماه ژوئن ۲۰۱۸ عملیاتی شود. به گزارش چاینادیلی، این آزمایش در استان جیانگ‌شی در شرق چین انجام شد. شوی چانگ، مدیر اجرایی One Space مستقر در پکن گفت: «این موتور از سوخت جامد استفاده و نیروی پیشران برای موشک‌های سبک سری X را تأمین می‌کند.» وی در ادامه افزود: «در حال حاضر مهندسان، طراحی سیستم‌های موشک و سیستم الکتریکی را به پایان رسانده‌اند. این موتور نه تنها قادر است موشک‌های سبک را به پیش براند، بلکه در صنایع فضایی برای پرتاب ماهواره نیز قابل استفاده است. One Space که در سال ۲۰۱۵ تأسیس شده است روی توسعه موشک‌های سبک که می‌توانند ماهواره‌های کوچک را با قیمت‌های مقرون‌به‌صرفه حمل کنند، فعالیت می‌کند.

■ قاتل مسلمانان میانمار الگوی کودکان انگلیسی شد

گروهی از منتقدان و والدین در انگلیس می‌گویند نام آنگ سان سوچی، رهبر دوفاکتوی میانمار باید از یکی از کتاب‌هایی که اخیراً برای کودکان و نوجوانان در این کشور منتشر شده و چهره‌های سرشناس زن در جهان را به عنوان الگو برای دختران معرفی کرده، حذف شود. به گزارش روزنامه گاردین، این کتاب با نام «داستان‌های قبل از خواب برای دختران شورشی» یکی از محبوب‌ترین کتاب‌های حوزه کودک و نوجوان در انگلیس در سال ۲۰۱۷ بوده و در آن یک مجموعه داستان درباره زنان الگو در جهان از ماری کوری و آملیا ارهارت تا هیلاری کلینتون و سرنا ویلیامز منتشر شده و هدفش الهام بخشیدن به دختران برای پیشرفت و بلندپروازی بوده است. زمانی که این کتاب سال گذشته میلادی انتشار یافت، نام سوچی به عنوان برنده جایزه صلح نوبل و نماد شجاعت در برابر سرکوبگری در میانمار شایسته حضور در این کتاب شناخته شد اما نحوه واکنش او به خشونت‌ها علیه مسلمانان روهینگیا در میانمار سبب شده انتقاداتی علیه بودن نام وی در این کتاب مطرح شود.

■ استقرار بیش از ۱۰۰ هزار نیروی فرانسه در آستانه کریسمس

دولت فرانسه در حالی قصد استقرار ۱۰۰ هزار نیروی امنیتی را در آستانه تعطیلات سال جدید دارد که نگرانی‌ها نسبت به وقوع حملات تروریستی همچنان به شدت بالا است. به گزارش آسوشیتدپرس، تدابیر امنیتی ویژه تمرکز خاصی روی بازارهای کریسمس، مراکز خرید، ساختمان‌های مذهبی، اماکن گردشگری و حمل و نقل عمومی دارد. وزارت کشور فرانسه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده است که حدود ۹۷ هزار نیروی امنیتی برای حفاظت از نظم و امنیت عمومی مستقر می‌شوند.